

دوران حوادث مهم انقلاب تا امروز، زمینه موفقیت امروز شما است.» (۱۴۰۲/۵/۱۵)
عملیات «مروراید» با محوریت ناوچه «پیکان» باعث شد که روز هفتم آذرماه به عنوان روز نیروی دریایی نام‌گذاری شود. به همین منظور بخشی از گزارش امروز را به عملیات مروراید و رشادتهای دریادلان ناوچه «پیکان»، اختصاص داده‌ایم. اگر به بیانات رهبری توجه داشته باشیم کارعظیم ناوگروه ۸۶ در سال ۱۴۰۱ نیز نمایانگر اقتدار نظام بود؛ چنانچه رهبر انقلاب در این باره نیز عنوان کرده بودند: «کار بزرگی که ناوگروه ۸۶ انجام دادند، افتخاری است که برای اولین بار در تاریخ دریانوردی کشور ما اتفاق افتاده... ما حالا [به‌سادگی] می‌گوییم هشت ماه روی آب؛ کسانی که دو روز، سه روز، روی آب رفته‌اند می‌فهمند هشت ماه روی آب یعنی چه! این سختی‌ها را تحمل کردن چیز خیلی مهمی است.» (۱۴۰۲/۵/۱۵)
به همین منظور گزارش امروز را در دو محور تهیه کرده‌ایم؛ نخست نقبی زده‌ایم به تاریخ دلآوری‌های نیروی دریایی در عملیات «مروراید» و در بخشی دیگر نیز نگاهی داشته‌ایم به دستاوردهای نیروی دریایی کشورمان در سال‌های اخیر.

چرا هفتم آذرماه مهم است؟

عملیات «مروراید» و حماسه ناوچه «پیکان»

موفق ظاهر شدند.

خسارت عمده به دوسوم نیروی دریایی ارتش

در طول اجرای عملیات مروراید، دوازده فروند از شناورهای نیروی دریایی صدام منهدم و سه فروند از آن‌ها خسارات و صدمات کلی دید که شامل دو سوم نیروی دریایی ارتش بعث عراق بود؛ طوری‌که باقی‌مانده آن‌ها تا پایان جنگ هرگز جرات نکردند فراتر از دهانه «خور عبدالله» و اطراف جزیره «بویان» تردد کنند. همچنین تعداد ۱۱ فروند از هواپیماهای جنگنده نیروی هوایی دشمن سرنگون شده و دهه‌ا تن از نیروهای دشمن کشته، زخمی یا اسیر شدند.
مأموریت نیروی هوایی ارتش که همانا باز نگه داشتن خطوط مواصلاتی دریایی خودی و بستن خطوط مواصلات دریایی دشمن بود، به طور کامل محقق شد.

تسلط کامل ایران بر خلیج فارس

در پی این عملیات، علاوه بر قطع صدور نفت از طریق پایانه‌های نفتی «البکر» و «الامیه»، بر اثر انهدام بخش اعظم توان دریایی ارتش بعثی عراق، تسلط دریایی ایران در منطقه خلیج فارس به طور کامل تحقق یافت و بنادر و جزایر و تأسیسات ایران تا پایان جنگ توسط یگان‌های سطحی دریایی دشمن مورد تهدید قرار نگرفت. در مقابل در تمام این مدت راه‌های مواصلات دریایی دشمن مسدود شد و هیچ کشتی تجاری و نفتکش نتوانست به ساحل و بنادر آن تردد کند. برای همین بود که رژیم بعث عراق از آن به بعد با مساعدت و همکاری کشورهای حاشیه جنوبی خلیج فارس، نیازمندی‌های نظامی و غیرنظامی خود را تحت پرچم دیگر کشورها حمل می‌کرد. بعد از تخلیه نیز ناچار بود هزینه بالایی متحمل شود تا کالاهای مورد نیازش به عراق برسد.

به یاد شهید محمدابراهیم همتی و یارانش

در عملیات «مروراید»، ناوچه همیشه جاویدان «پیکان» منهدم و فرمانده شجاع آن «محمدابراهیم همتی» همراه با هم‌زمانش در دل آبی خلیج فارس آرام گرفتند.
محمدرضا نجاری، ناسروان جانباز درباره این شهید بزرگوار نیروی دریایی می‌گوید بعد از اصابت ۴ موشک به ناوچه «پیکان»، باز هم شهید همتی، فرمانده ناوچه «پیکان» حاضر نشد ناوچه را ترک کند؛ «حتی با اصرار ما، ایشان ماند. شهید همتی واقعا انسان باشعور و متخصص و آگاهی بود. بسیار شجاع و بی‌باک و فوق‌العاده هم‌مهربان بود.» یادش گرامی باد.

عملیات «مروراید» یکی از مهم‌ترین عملیات‌های نیروی دریایی ارتش در سال‌های دفاع مقدس بود. به این دلیل که طی این عملیات دو سکوی نفتی مهم عراق یعنی «البکر» و «الامیه» به شدت آسیب دیدند. دو سوم نیروی دریایی عراق عملاً از رده عملیاتی خارج شد و توان اقتصادی و نظامی عراق را مدت‌ها با چالش مواجه کردند؛ طوری‌که تا پایان جنگ نیروی دریایی حزب بعث هرگز نتوانست خودنمایی مؤثری داشته باشد. همچنین عملیات «مروراید»، با نبردهای پی‌درپی ناوچه «پیکان» همراه بود. بسیاری سرنشینان این ناوچه بعد از رشادتهای فراوان علیه نیروی دریایی حزب بعث، به شهادت رسیدند اما شراتت نیروی دریایی حزب بعث را تا پایان جنگ از این مرزهای دریایی کم کردند. اهمیت مبارزات ناوچه «پیکان» و «البکر» به ناسروان جانباز، محمدرضا نجاری، از معدود بازماندگان ناوچه «پیکان» می‌گوید: «بلایی که ناوچه «پیکان» بر سر نیروی دریایی عراق آورد، باعث شد آسیب‌شان در نطفه خفه شود. یعنی نیروی دریایی عراق در مدتی کوتاه از بین رفت. ارتزش این شاید حتی سال‌های سال معلوم نشود که نیروی دریایی چه خدمت بزرگی در این جنگ کرد. شما فکر کنید اگر تمام این منابعی که ما بحتاج عمومی مردم از قبیل گندم، فرآورده‌های نفت مثل بنزین و گازوئیل و هر چیزی که لازم داشتیم، در تصرف عراق بود چه می‌شد؟ اگر محاصره کامل می‌شدیم، اگر یک کشتی گندم به این مملکت نمی‌رسید، در داخل مملکت چه اتفاقی می‌افتاد؟ اگر کشتی بنزین یا گازوئیل امنیت نداشت که محموله‌اش را تخلیه کند، همان تانک‌های ما بدون گازوئیل و بنزین چه کار می‌کردند؟ چطور می‌شد سوخت مردم را در سراسر کشور تأمین کرد؟ برای همین نقش ناوچه «پیکان» عملیات «مروراید»، بسیار عظیم بود.

عملیات «مروراید» چگونه انجام شد؟

گروه تکاوران دریایی عملیات، ساعت چهار و نیم صبح هفتم آذر ۵۹ عازم سکوی «البکر» شدند. گروه آن‌ها هفت نفر بود و پس از استقرار بر اسکله، تبادل آتش گسترده میان رزمنده‌ها و بعثی‌ها صورت گرفت، اما تعدادی از بعثی‌ها فرار کردند و تعدادی نیز اسیر شدند که بخش جنوبی اسکله به تصرف این تکاوران دریایی درآمد. آن‌ها نیز مشغول «پاکسازی» اسکله شدند که در هنگام عملیات چند بار ناوچه‌های بعثی از دهانه «خور عبدالله» بیرون آمدند که ناوچه «پیکان» تعدادی از آن‌ها را غرق کرد.

آنچه در آسمان می‌گذشت

هم‌زمان نبردهایی بین یگان هوایی ایران و عراق در آسمان نیز جریان داشت. ناوچه‌های «پیکان» و «جوشن» هم در همان لحظات، پشتیبان تکاوران دریایی بودند تا نقشه انهدام دو اسکله «البکر» و «الامیه» را اجرا کنند. جنگنده‌های نیروی هوایی هم به پشتیبانی ناوچه‌های «پیکان» و «جوشن» در موقع لزوم از پایگاه ششم شکاری بوشهر به پرواز درمی‌آمدند. در مدتی که تکاوران دریایی مشغول عملیات روی اسکله بودند، چندین بار نبرد دریایی و هوایی بین نیروهای ایرانی و بعثی انجام گرفت که یگان دریایی و هوایی صدام خسارات زیادی دید، اما در نهایت این نیروهای ایرانی بودند که در نبرد

حافظان دریاها

☞ نگاهی به دلیل نامگذاری هفتم آذرماه به نام روز نیروی دریایی و دستاوردهای مهم در این عرصه در سال‌های اخیر

هنوز مدت کوتاهی از آغاز جنگ تحمیلی عراق علیه ایران نگذشته بود که دلاوران نیروی دریایی ارتش، توانستند در خلیج فارس حماسه‌ای جاودان خلق کنند. نیروی دریایی ارتش روز ۷ آذر سال ۱۳۵۹ در نبردی رودررو با بعثی‌ها، وضعیتي را رقم زدند که نیروی دریایی حزب بعث تا پایان جنگ عملاً از عرصه نبرد خارج شد. این نبرد دریایی ایران تحت عنوان عملیاتی به نام «مروراید» انجام شد

۶۵ هزار کیلومتر دور کره زمین!

دستاوردهای سال‌های اخیر نیروی دریایی

۶۵ هزار کیلومتر دور کره زمین!

ناوگروه ۸۶ نیروی دریایی ارتش متشکل از ناوشکن ایرانی «دنا» و ناوبندر «مکران» در تاریخ ۹ مهر ۱۴۰۱ عازم سفری شدند که اقتداری عظیم به دنبال داشت. این ناوگروه پس از هشت ماه دریانوردی و طی بیش از ۶۵ هزار کیلومتر مسیر دریایی با هدف یک دور ۳۶۰ درجه دور کره زمین، سرانجام ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۲ وارد آب‌های سرزمینی میهن مان شدند. این ناوگروه با تعداد ۳۵۰ نفر به مدت ۲۱۳ روز با استفاده از تجهیزات دفاعی و تسلیحاتی، راداری، ارتباطی و شبکه‌ای، موفق به انجام این مأموریت شدند.
حین این سفر تاریخی تعمیرات سخت فتی انجام پذیرفت، ۳ عمل جراحی موفقیت‌آمیز روی پرسنل و عبور از تنگه ماژلان با طوفان‌های سهمگین اقیانوس آرام انجام شد.

نمایش اقتدار در جهان چندقطبی

توسعه منطقه ماموریت و حضور در آب‌های بین‌المللی با اعزام ناوگروه‌های مختلف به شمال اقیانوس هند، دریای مدیترانه، دریای سرخ، خلیج عدن، سواحل هندوستان و... در این حضور اما چه فوایدی داشت؟ ساده‌ترین مثال آن قدرت‌نمایی در خلیج عدن و مبارزه با دزدان دریایی بود. در واقع جولان دزدان دریایی در آب‌های بین‌المللی و در مسیر کشتی‌های ایرانی، فقط قدرت نظامی ما را تهدید نمی‌کرد بلکه تهدیدی جدی برای اقتدار اقتصادی و سیاسی مانیز محسوب می‌شد. به همین دلیل بود که نیروی دریایی جمهوری اسلامی ایران با اتخاذ تدابیری مناسب، با اعزام مستمر ناوگروه‌ها به منطقه، همراه با مقابله با تهدیدات، توانست اقتدار ایران را در این حوزه تثبیت کند.
در واقع گسترش مأموریت نیروی دریایی در آب‌های اقیانوسی، نه تنها به لحاظ دفاعی مؤثر بود بلکه منافع اقتصادی و سیاسی کشور را نیز تأمین کرد. همچنین باعث شد توجه دشمن از خلیج فارس و تنگه هرمز به سایر دریاها معطوف شود.
بنابراین می‌توان گفت قدرت و سیادت دریایی در این برهه حساس که جهان دستخوش تغییرات بسیار مهمی است و در حال تبدیل شدن از تک‌قطبی به چندقطبی است، نقش به‌سزایی در پیشرفت کشور، ارتقای توانمندی و افزایش قدرت چانه‌زنی سیاست‌مداران دارد.

ناوشکن دیلمان

هینه‌سازی و نوسازی تجهیزات و ساخت تجهیزات جدید، یکی دیگر از محورهای تحول در نیروی دریایی بود. مصداق بارز آن هم الحاق ناوشکن دیلمان به ناوگان شمال و منطقه چهارم دریایی امام رضا (ع) در سال گذشته بود. دیلمان، جدیدترین ناوشکن نیروی دریایی ارتش، تحت نظارت نیروی دریایی ارتش و توسط مجموعه صنایع دریایی وزارت دفاع ساخته شده و سندی قطعی بر تحول مستمر در این زمینه است.

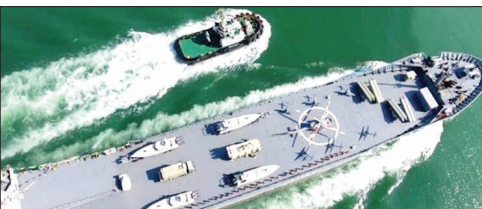
شناور بدون سرنشین

استفاده از تجهیزات بدون سرنشین در سطح ارتش‌های جهان در سال‌های اخیر پیشرفت چشمگیری داشته و نیروهای مسلح کشورمان نیز با همکاری وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح و شرکت‌های دانش بنیان و مراکز علمی و دانشگاهی در این عرصه به دستاوردهای چشمگیری رسیده‌اند. ۱۱ آذرماه سال گذشته بود که سرلشکر سید عبدالرحیم موسوی، فرمانده کل ارتش با حضور در نمایشگاه

دستاوردهای نیروی دریایی ارتش از دستاوردهای جدید دیگری نیز رونمایی کرد. از جمله این دستاوردها، شناور بدون سرنشین ROV بود. این شناور بدون سرنشین و کنترل از راه دور، قابلیت شناسایی، کشف و انهدام مین‌های لنگری و کف‌خواب را دارد. همچنین قابلیت حمل محموله جهت پاکسازی و انهدام مین‌ها، از دیگر توانایی‌های این شناور است. این شناور همچنین تا ۴۰۰ متر عمق توان عملیات دارد و می‌تواند ۲۴ ساعت مداومت دریانوردی داشته باشد که برای انهدام انواع مین‌های دریایی به کار گرفته می‌شود.

پهپاد عمودپرتاب

در حاشیه برگزاری همان نمایشگاه، از پهپاد عمودپرتاب چمروش ۴ نیز رونمایی شد. این پهپاد با قابلیت عمود پرتاب می‌تواند به راحتی از انواع شناورهای نیروی دریایی به پرواز درآید و مأموریت‌های محوله را انجام دهد. همچنین پهپادهای هم‌اوپلیکان نیز که از جمله پهپادهای نیروی دریایی راهبردی ارتش جمهوری اسلامی ایران است، در این نمایشگاه به‌نمایش درآمدند.

دیگر صنایع دریایی بومی ایرانی

ساخت صنایع بومی دریایی، پیش از ساخت «دیلمان» نیز استمرار داشت و برای مثال می‌توان به پروژه‌های شناورهای موشک‌انداز رده سینا، تولید موتور دریایی بومی بنیان ۱ و بنیان ۴، ساخت سامانه‌های کنترل آتش، سامانه اژدر ضد زیر دریایی یگان‌های شناور سطحی، ساخت انواع بمپ‌های حریق، ساخت قطعات حساس زیر دریایی کلاس طارق، تبدیل ژنراتورهای ساحلی به دریایی و استفاده از آن در شناورهای سطحی، ساخت شناورهای کلاس پیکان و موج، ساخت زیردریایی‌های میدجت کلاس غدیر، تسلیح شناورهای لجستیکی به سامانه‌های موشک سطح به سطح دریاپایه، تسلیح شناورهای نداجا به سامانه موشک‌های سطح به هوا، ساخت هواناوای یونس و... اشاره کرد.

انجام آزمایش‌های مختلف

از جمله آزمایش‌های مختلف نیروی دریایی می‌توان به چهاررزمایش مشترک با نیروی دریایی عمان در آب‌های عمان، رزمایش مشترک با نیروی دریایی پاکستان، تمرین مشترک نظامی با ناوگروه روسیه، رزمایش مشترک با ۲ ناوشکن چین در حوزه فنی و امداد و نجات، برنامه‌ریزی و اجرای رزمایش‌های ولایت به شکل سالانه و... اشاره کرد. این رزمایش‌ها برای رسیدن به اهدافی نظیر آمادگی روحی و جسمی نیروها، آمادگی فرماندهان برای هدایت و فرماندهی نیروهای تحت امر در شرایط بحران، استفاده مطلوب از تجهیزات و ادوات نظامی، ایجاد نظم و انضباط بین نیروها، تطبیق و اجرای آموخته‌های تئوری در میدان نبرد و در نهایت تحقق کامل اصل آموزش در نیروی دریایی برپایه رزمایش انجام می‌شود.